I чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 75. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 18-го КВІТНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, APRIL 18, 1975 No. 75. VOL. LXXXII.

Д-р Анна Чопик знову очолила Бостонську Округу УНС

Бостон, Масс. (С. Г.) — В суботу, 12 квітня, о год. 7 вечером в адвокатській канцелярії д-р Анни Чопик відбулися чергові річні збори Округи УНСоюзу Бостону, у висліді яких перевибрано на голову Округи д-р Анну Чопик, та вибрано Управу в такому складі: Василь Мігован — заступник голови, Іван Волощук — секретар і Володимир Гетьманський — касир. На членів Управи обрано: Дмитра Галонзку, Михайла Франківського і Дмитра Мельника. Контрольну Комісію очолила пані Анна Ремік як голова, а членами обрано Иосифа Ірху і Данила Бортника.

Д-р Анна Чопик

Наради відкрила і ними проводила д-р Анна Чопик, а обов'язки секретаря сповняв Іван Волощук. Відкриваючи наради, д-р Анна Чопик привітала приявних представників Відділів, а зокрема головного організатора УНС Степана Гавриша. По прийнятті порядку нарад та коротких звітах про діяльність Округи запрошено до слова Степана Гавриша, який обширно інформував про поодинокі ділянки праці цілости Союзу та його досягнення в ювілейному році. Заторкуючи організаційну ділянку, він ствердив, що в ювілейному році придбано 4,005 нових членів, забезпечених на загальну суму 9,672,500 долярів, а загальна сума забезпечення всіх членів УНС виносить 154.495,304.00 дол. Згадані цифри, за словами С. Гавриша, є доказом стабільної і доброї господарки Союзу. Після доповіді та вручення ювілейних відзнак заслуженим союзовцям, а головно пані А. Ремік за придбання 13 членів, проведено дискусію, в якій взяли участь: Іван Волощук, Дмитро Мельник, д-р Анна Чопик, Михайло Франківський, Дмитро Галонзка, Василь Мігован, Иосиф Ірха і Орест Щудлюк.

В дискусії порушено фінанси УНС та фінансування його будівлі, спізнення в доставі „Свободи", плянування членської кампанії, введення нових кляс забезпечення тощо.

Після відповідей дискутантам і внесків, голова зборів д-р Анна Чопик закрила наради подякою всім за участь та запросила всіх до спільної перекуски, під час якої наради продовжено до пізньої ночі. Присутні також відзначили 87 уродини пані Марії Чопик — матері д-р Анни Чопик відспіванням многоліття.

Лев Гардінґ переобраний на голову Округи УНС у Вунсакеті

Вунсакет, Р. А. (С. Г.). — В неділю, 13 квітня, тут в залі української православної церкви св. Михаїла відбулися чергові загальні збори Округи УНСоюзу Вунсакету, у висліді яких перевибрано на голову Округи заслуженого союзового діяча Лева Гардінґа, а членів управи обрано в такому складі: Іван Даниллюк і Михайло Попович — заступники голови, Стефан Кручковський — секретар, Дмитро Василик — заступник секретаря, Володимир Кіндефорський — касир. Контрольну Комісію очолив Юрій Тренкнер, а членами обрано Дженет Бардел і Володимира Николишина.

Лев Гардінґ

Наради відкрив і ними проводив голова Округи Лев Гардінґ. Він привітав приявних представників Відділів, які прибули навіть з далеких місцевостей. Також привітав пароха УПЦеркви св. Михаїла о. мітрата Віталія Коваленка і головного організатора УНС Степана Гавриша. Отець Коваленко провів молитву та побажав успіхів в нарадах.

Протокол з попередніх річних зборів відчитав Дмитро Василик, який і сповняв обов'язки писаря зборів. По прийнятті протоколу та коротких звітах про пророблену працю окружним Комітетом запрошено до слова Степана Гавриша, який числами і фактами характеризував працю УНС в ювілейному році, як і теперішній стан. Він згадав про організаційну працю, фінансову господарку і союзову Будівлю, а також проаналізував працю Округи за останній рік, при чому відмітив заслужену працю голови Округи Лева Гардінґа, якому і вручив срібну відзнаку за здобуття 11 членів в ювілейному році.

По доповіді Степана Гавриша проведено дискусію, в якій представники Відділів заторкнули ряд важливих справ. Відповідь дискутантам дав Степан Гавриш, а зчерги голова Округи Лев Гардінґ представив організаційний плян праці на біжучий рік, при чому запевнив, що доложить всіх зусиль, щоби Округа виконала цьогорічну квоту на 100 відсотків. Подякою за участь в нарадах голова Округи закрив зібрання і запросив всіх до спільної перекуски, під час якої дальше обговорювано союзові справи. На внесок о. мітрата Коваленка порушено справу відбуття „Союзового Дня" стейту Ровд Айленд.

ВИСТАВКА ОЛЕКСИ КОРОТЮКОВА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Мистецька виставка новоприбулого з України мистця-маляра Олекси Коротюкова відбудеться тут в галерії Христини Чорпіти — 6330 Н. 12-та вулиця. Відкриття виставки: субота, 19-го квітня ц.р. год. 8-ма вечора. Виставка буд евідкрита від 19-го квітня до 3-го травня і її можна оглядати в суботи й неділі від 1-ої по полудні до 9-ої вечора: в будні від 7-10-ої вечора. Окремо можна оглянути виставку за попереднім телефонічним домовленням.

КРАЙОВИЙ КОМІТЕТ 200-РІЧЧЯ АМЕРИКИ ВІДБУВ ЧЕРГОВІ НАРАДИ

Джерзі Сити (СВ.) — Під кутом мобілізації всіх наших громадських сил для відзначення 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя започаткування масової української іміграції до ЗСА відбулися тут у приміщеннях УНСоюзу в суботу, 12-го квітня ц. р. чергові наради Українського Крайового Комітету. Нарадами проводив Иосип Лисогір, а секретарювала Стефа Букшована. На вступі розглянено застереження деяких наших громадян до назви „200-річчя Америки", що на їхню думку повинно бути „200-річчя ЗСА". З огляду на загально прийняту назву „Америка", „американський" в розумінні ЗСА рішено цю назву залишити.

Згідно із ухвалою Громадських Зборів, які створили Крайовий Комітет, доповнено його склад представником УРСоюзу Е. Попелем і д-ром Любомиром Романковим.

Опісля обговорено справу календаря-альбому. Проєкт Крайового Комітету передбачає таке його мистецьке оформлення, щоб після зужиття календарної частини альбом з репродукціями різних пам'яток з життя і здобутків українців в ЗСА не затратив своєї тривалої вартости. Видавнича комісія висловила свої критичні завваги до високих коштів видання. Керівник Секретаріяту, мгр Іван Базарко, відчитав письмо Крайової Управи СУСТА, в якому вона повідомляє, що теж заплянувала видання календаря. Рішено, щоб голова Крайового Комітету, И. Лисогір, з іншими членами Комітету відбув зустріч з представниками СУСТА для узгіднення цих двох ініціятив. При цій нагоді пані Христя Навроцька і Д. Степаняк підкреслили потребу якнайширшого включення студентства в працю Крайового Комітету і Комітетів на місцях і тому рішено обговорити основне це питання на зустрічі з представниками СУСТА.

Мгр І. Базарко поінформував, що йдуть заходи для відбуття зустрічі з обома нашими Митрополитами в цілі обговорення ряду справ, зв'язаних із діяльністю Крайового Комітету.

Намічування запрошуваних до Почесного Комітету попереджено устійненням основного принципу: до Почесного Комітету будуть запрошені ті, що своєю великою працею причинилися, або причиняються до розвитку й розбудови українського життя в ЗСА. Листу запрошених очолюють наші Митрополити. Буде запрошений представник Євангелицько-баптистських громад одначе його прізвище ще не подано. З пань запрошено Олену Лотоцьку і Павлину Різник. Панове: Василь Авраменко, Антін Батюк, Оле-

(Продовження на стор. 4-ій)

КРАЙОВИЙ ПЛАСТОВИЙ З'ЇЗД В ЗСА ВІДБУДЕТЬСЯ ЦІЄЇ СУБОТИ І НЕДІЛІ

Союзівка, Кергонксон. — Цієї суботи і неділі, 19 і 20-го квітня, Організація Української Молоді Пласт матиме на цій оселі УНСоюзу свій вже 12-ий з черги Крайовий З'їзд в ЗСА — інформує Крайова Пластова Старшина, яку очолює пластовий сеніор Павло Дорожинський та секретарем якої є пластовий сеніор Тиміш Білостоцький.

Реєстрація учасників З'їзду почнеться в суботу, 19-го квітня, о год. 8-ій рано та триватиме до год. 10-ої. Відкриття З'їзду буде о год. 10:15 і на дальшому порядку нарад того дня є вибір Президії З'їзду, прийняття порядку нарад і правильника, слово Начального Пластуна проф. д-ра Юрія Старосольського, вибір комісій: виховної, номінаційної, верифікаційно - мандатної, господарсько - бюджетової, статутової, резолюційної і Пластприяту, одобрення протоколу з попереднього З'їзду та доповнення до надрукованих звітів. Після півторагодинної обідової перерви, З'їзд заслухає звіту верифікаційно-мандатної комісії, опісля буде дискусія над звітами та признання абсолюторії уступаючій Крайовій Старшині та уступаючим членам Крайової Пластової Ради. Від год. 5-ої радитимуть комісії, а в год. 7:15 буде вечеря з відповідною програмою.

В другому дні, в неділю 20-го квітня, учасники З'їзду візьмуть участь у Богослуженнях о год. 8:30 рано, а о год. 10-ій перед полуднем продовжуватимуться наради З'їзду, на порядку яких є звіти поодиноких комісій, ратифікація постанов КУПЮ, зміна статуту, звіт номінаційної комісії та вибір нової Крайової Пластової Старшини і, вкінці, внески і запити та формальне закриття З'їзду.

Сумівці у Філядельфії виступлять на телевізійній програмі

Філядельфія. — Управа Осередку СУМА ім. УПА інформує, що члени Осередку Спілки Української Молоді виступлять на телевізійній програмі „Тейк Твелф", яка відбудеться у вівторок, 22-го квітня ц.р о год. 6:30 вечора на телевізійному руслі ч. 12. У цій півгодинній програмі, метою якої є представити американським глядачам працю молодечої організації СУМ, буде насвітлена коротенько історія і діяльність СУМ в пов'язанні із загальною боротьбою українського народу за свою самостійність, українську культуру, тощо. В мистецькій частині цієї телевізійної програми виступлять танцювальний ансамбль під керівництвом М. Бойчука і тріо „Соловейки" під мистецьким керівництвом проф. Зої Марковим.

НЮАРКСЬКІ МИСТКИНІ ПОДАРУВАЛИ СВОЇ КАРТИНИ НА ФОНД УВУ

Нюарк. — По своїх успішних відвідинах окремих українських громад в ЗСА і Канаді ректор Українського Вільного Університету проф. Володимир Янів матиме ще зустрічі з українським громадянством у Нюарк - Ірвінґтоні в суботу 19 квітня та в Пассейку в неділю 20-го квітня. На фонд УВУ з нагоди приїзду до Нюарку ректора В. Янева місцеві мисткині пожертвували свої картини на фонд УВУ. Ці картини будуть виставлені на зустрічі в Українському Народному Домі в Ірвінґтоні 19 квітня і їх одержать щасливі власники квитків у висліді розгривки. Картини подарували: В. Бакун, В. Васічко, Н. Войновська, С. Гнатів, Н. Левицька - Герус, І. Фединишин, О. Федоренко, Н. Павлишин, А. Перейма, В. Рубель, С. Стеців, Х. Юрків, О. Яворська.

Після зустрічі з громадянством у Пассейку 20 квітня проф. В. Янів повернеться до Мюнхену.

КАМБОДЖСЬКИЙ УРЯД СКАПІТУЛЮВАВ

Пном Пен, Камбоджія. — Громадянська війна у Камбоджі закінчилася в ночі з 16 на 17 квітня, коли уряд під керівництвом прем'єра Лонґ Борета доручив решткам своїх військ, які ще обороняли столицю, припинити дальші збройні дії і піддатися повстанцям. Капітуляція камбоджського уряду наступила формально о годині 11 ночі 16 квітня за нюйоркським часом (7-ма година ранку 17 квітня за місцевим часом). Повстанські з'єднання в тому часі вже захопили усе місто, мешканці якого зустрічали їх з білими прапорцями у руках, сиґналізуючи капітуляцію.

Безпосередньо після захоплення міста, повстанське командування видало звернення до населення з місцевої радіостанції, закликаючи до зберігання спокою і доручаючи урядовим військам складати зброю. Згідно з найновішими повідомленнями, в Пном Пен панує спокій. Прем'єр Лонґ Борет, як інформують, мав покинути столицю у гелікоптері. Цієї вістки, однак, не підтверджено з Банконґу, де тепер перебувають інші, раніше евакуовані, камбоджські лідери. Камбоджська амбасада в Банґконґу підтвердила упадок Пном Пену і повну та безумовну капітуляцію уряду.

Коротко перед капітуляцією камбоджський уряд намагався узгідити умови капітуляції з принцом Нородом Сігануком у Пекіні, який досі ще вважається титулярним головою т. зв. королівського уряду Камбоджі, від імени якого велося упродовж останніх п'яти років повстання. Принц Сіганук відкинув пропозиції уряду Лонґ Борета. Посередником у цих пертрактаціях з принцом Сігануком був Міжнародний Червоний Хрест. Як інформують, принц Сіганук не міг вести ніяких переговорів з урядом Лонґ Борета, бо він не має ніякого фактичного голосу у справах, що стосуються повстання. Справжнім речником повстанців є Камбоджська Комуністична Партія, Хмер Руж, на чолі з Хію Самфаном, який виконує функції командуючого повстанськими збройними силами і міністра оборони у „королівському уряді" та одночасно є членом Політбюра ЦК Компартії. Крім нього до керівництва ще належать Єнґ Сарі, міністер без окремого призначення в уряді, Салот Сар, генеральний секретар ЦК Компартії та Сон Сен, шеф штабу повстанських збройних сил. Принц Сіганук ще у той час, коли мав владу у Камбоджі, був у конфлікті з цими камбоджськими комуністичними лідерами, яким грозило навіть ув'язнення, але в 1973 році в часі зустрічі у Камбоджі дійшло до погодження між ним і Хмер Руж, у висліді чого за ним осталося титулярне головство камбоджського повстанського уряду.

З остаточною перемогою повстанців на чолі з Хмер Руж завершився процес захоплення камбоджі комуністами, які тепер будуть при владі у країні. З цього здає собі справу сам принц Сіганук, який заявив вже раніше, що після перемоги він тільки відвідає Камбоджу, але там не останеться, а виїде за кордон з пляном виконувати за кордоном „ролю камбоджського амбасадора". Товчок для такого трагічного розвитку подій у Камбоджі дав переворот під проводом ген. Лон Нола в 1970 році і усунення принца Сіганука, а далі зайва американсько - в'єтнамська інвазія Камбоджі. Все це послабило антикомуністичні сили принца Сіганука і промостило шлях для комуністичної виграної.

Усунення А. Шелєпіна скріпило позиції Брежнєва – твердять чужинецькі коментатори

Москва. — Коротке повідомлення ТАСС про те, що А. Шелєпіна на його „власне бажання" звільнено з обов'язків в складі Політбюра ЦК КПСС, викликало ряд здогадів серед кремлінологів та іноземних кореспондентів у совєтській столиці. В загальному переважає погляд, що усунення А. Шелєпіна з Політбюра наступило у висліді заходів генерального секретаря ЦК КПСС Л. Брежнєва забезпечити за собою позиції на недалекому XXV з'їзді КПСС, що вже є заповіджений на 24 лютого 1976 року. А. Шелєпін вважався, з уваги на свій вік, амбіції і дотеперішню кар'єру, найбільш логічним престолонаслідником у совєтській партійній ієрархії, що, як твердять західні коментатори, розходилося з плянами Брежнєва. Навіть поїздка Шелєпіна до Великобританії, яка спричинила для нього великі неприємности і яку він мусів перервати, була розрахована заздалегідь на те, щоб Шелєпіна остаточно скомпромітувати, зручно використовуючи для того його минуле, як шефа зловісного КГБ за часів Хрущова.

А. Шелєпін, маючи 56 років, був наймолодшим членом Політбюра попри Кулакова та Щербицького. Свою кар'єру розпочав ще за Сталіна, зайнявши провідну ролю у ЦК Комсомолу. На верху сили він найшовся за Хрущова, очоливши КГБ. По усуненні Хрущова присднався відразу до Брежнєва і став членом Політбюра. Його позиція, однак, дещо послабла, на що вказує факт, що йому віддано в 1967 р. під „опіку" відносно підрядну функцію керівника Всесоюзної Центральної Ради Професійних Спілок.

Підготовляють демонстрації проти виступів балету „Большого Театру"

Ню Йорк. — Управа 2-го Відділу Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ) інформує, що заходом Організацій Українського Визвольного Фронту відбудеться тут у вівторок, 22-го квітня ц. р. о год. 6:30 вечора біля Лінкольн Сентер (65 вулиця і Бродвей) перша протестна демонстрація проти виступів балету „Большого Театру" з Москви. Робиться заходи, щоб крім українців в демонстрації взяли також участь групи інших поневолених народів, як також всі ті американці, які, розуміючи загрозу совєтської інфільтрації, бажають долучити свій голос протесту.

Організатори висловлюють надію, що українці великого Ню Йорку і сусідних стейтів візьмуть участь в демонстрації і, йдучи слідом наших громад в Канаді і Англії, досягнуть таких самих успіхів. Як відомо, демонстрація українців в Англії не тільки знайшла широкий відгомін у світі, але правдоподібно спричинилась до упадку вбивника Степана Бандери і Лева Ребата та багатьох тисяч інших, каґебіста Александра Шелєпіна. Збірка учасників демонстрації біля Лінкольн Сентер о год. 6-ій вечора.

Д-Р МИХАЙЛО ЯРИМОВИЧ ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИСОКИЙ ПОСТ В УРЯДОВОМУ УПРАВЛІННІ ДОСЛІДІВ І РОЗВИТКУ ЕНЕРГІЇ

Вашингтон. — Д-р Михайло Яримович був призначений на пост асистента адміністратора для координування ляборатерійної та теренової діяльности урядового Управління Дослідів і Розвитку Енергії (ЕРДА) — інформує д-р Роберт Сіманс, адміністратор згаданого Управління, в офіційному пресовому повідомленні. Д-р М. Яримович займатиме, після адміністратора та його заступника, третій найважливіший пост у цій новоствореній урядовій агенції, яка перейняла вбільшості функції Комісії Атомової Енергії та функції ряду інших урядових департаментів. На своєму новому пості д-р М. Яримович буде відповідальний за діяльність якої пів сотні більших ляборaторій, що затруднюють майже 100,000 осіб.

Д-р Михайло Яримович

Перед своїм призначенням на цей новий високий пост, д-р Яримович був головним науковцем військового летунства, від 1-го серпня 1973-го року виконуючи функції головного наукового дорадника шефа штабу цієї галузі американських збройних сил — інформує ЕРДА. Ще раніше, а саме, від 1970-го року, він був директором Дорадчої Групи для Космічних Дослідів і Розвитку, організації, яка є зв'язана з НАТО і свою головну квартиру має в Парижі, Франція.

ЕРДА інформує, що д-р Яримович народився в Західній Україні, у 1955-му році одержав науковий ступінь бакаляврa із аеронавтичної інженерії в Нюйоркському університеті, ступінь магістра стислих наук у 1956-му, а докторат в ділянці інженерських наук здобув в Колюмбійському університеті в 1960-му році.

У 1959-му році він почав працю для фірми AVCO у Вільмінґтоні, Масачусетс, занимаючи пост старшого науковця. Опісля був керівником плянування в ділянці атомових електричних космічних систем. У 1962-му році перейшов на працю до Крайового Аеронавтичного і Космічного Управління (НАСА), спочатку занимаючи пост асистента адміністратора для полетів космічних кораблів „Аполло", які, як відомо, запускались в космос із залогою. На цьому пості він допоміг в розвитку оригінальних специфікацій систем для цих полетів. Пізніше д-р Яримович наглядав над плянуванням полетів космічних кораблів із залогою в орбіті Землі, включно з розбудовою т. зв. космічних станцій і розбудовою космічних кораблів, які курсували б між Землею та цими станціями.

У 1965 році він перейшов на працю до бюра Секретаря військового летунства, де занимав пост технічного директора для орбітних ляборaторій із залогою. У 1968-му році він став Заступником асистента секретаря військового летунства (Відділ Дослідів і Розвитку). На цьому пості був відповідальний за космічні полети з рамени військового летунства ЗСА.

Д-р Яримович одружений з Роксоляною Абрамюк. Подружжя Яримовичів мають дочку Татіяну та сина Миколу та живуть в Коледж Парк, Меріленд.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

АКАДЕМІЯ Т. ЧУПРИНКИ В ЧІКАГО

ЧІКАГО. — Громадський Комітет міста Чікаґа й околиці під патронатом Відділу УККА влаштовує в неділю, 20-го квітня ц.р. о год. 5-й по полудні в залі Школи Шопена — Святочну Академію для прослави Головного Командира УПА сл.п. Романа Шухевича - Тараса Чупринки. В програмі: апель молодечих і комбатантських організацій, слово проф. С. Горака, мистецькі виступи молоді, хори „Промитей", „Чайка - Калина", оркестра СУМА.

РЕД. Р. РАХМАННИЙ ДОПОВІДАТИМЕ У СИРАКЮЗАХ

Сиракюзи (мкб). — Заходами Організацій Українського Визвольного Фронту, в неділю 20 квітня 1975 р., о год. 4:30 по пол. тут у великій залі Українського Народного Дому при Вест Фест вулиці, відбудеться доповідь: „Україна і Міжнародній Рік Жінки", яку виголосить відомий український журналіст і публіцист ред. Роман Рахманний з Монтреалю. Після доповіді дискусія та зустріч з громадянством.

Цієї ж неділі о год. 4:00 по пол. в українській катедральній церкві св. Івана Хрестителя буде відслужений Молебень в наміренні українських жінок — політичних в'язнів московських тюрем і концтаборів.

ШИРШІ СХОДИНИ МИРЯН У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. — Товариство за Патріярхальний Устрій Української Помісної Католицької Церкви у ЗСА — місцевий Відділ, влаштовує в неділю, 20-го квітня ц.р. о год. 1-й по полудні в залі церкви Христа Царя при 17-й і Каюґа вулицях — ширші сходини мирян на яких, крім актуальних справ УПКЦеркви, що їх реферуватимуть члени Товариства, проф. д-р Петро Біланюк з Торонта виголосить доповідь на тему: „Парафія, як основна клітка помісности і патріярхату Української Церкви".

ВИСТАВКА НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА В ДЖЕРЗІ СИТІ

Джерзі Сити, Н. Дж. — Управа 71-го Відділу Союзу Українок Америки інформує, що заходом Відділу буде влаштована тут від 17-го квітня до 1-го травня ц. р. виставка народного мистецтва в Публічній бібліотеці при Файф Корнер, (Нюарк і Суміт евеню). Офіційне відкриття виставки з відповідною програмою відбудеться в понеділок, 21-го квітня ц. р. від год. 7-8 вечора. Управа Відділу запрошує на цей вечір українське громадянство і зокрема молодь. Вступ на виставку вільний.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n. Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Дубчек обвинувачує

З датою 13 квітня поширено на Заході заходами Чехословацької Соціялістичної Опозиції у співпраці з Видавництвом „Ню Йорк Таймс" лист Александра Дубчека, колишнього першого секретаря Комуністичної Партії Чехо - Словаччини, а тепер механіка, затрудненого Міністерством лісів у Братиславі. А. Дубчека усунено від партійного керівництва після інвазії СССР з сателітними державами на Чехо - Словаччину в серпні 1968 року, а звільнено з усіх займаних ним становищ у квітні 1969 року.

У своєму „відкритому листі" з 28 жовтня 1974 р. А. Дубчек виступив з обороною своєї політичної плятформи і політики, висуваючи водночас ряд закидів в бік теперішнього партійного керівництва у Чехо - Словаччині, обвинувачуючи його у порушуванні основних принципів марксизму і ленінізму й у наношуванні шкоди соціялістичному рухові. Згідно з оцінкою А. Дубчека, „новий партійний провід акцептував сектярський опортунізм за свого головного союзника при формуванні нової політики і скоро з ним з'єднався". На базі оцього „сектярства і догматизму" партія відмовилася від такої політичної плятформи, яка справді могла б їй забезпечити успіх і підтримку народних мас.

А. Дубчек обстоює ідею справжньої демократії у партії, заявляючи, що „партія і її провід можуть бути сильні тільки тоді, як (провід) відмовиться від монополю, що лиш він має право мати свою точку зору, а коли всі члени (партії) дивитимуться (на речі) власними очима". Він проти культивування „конформізму" і „апатії" серед партійного членства і серед населення країни, уважаючи, що загал не може стояти осторонь вирішування справ, що стосуються і партії і всього суспільства.

Очевидно, у своєму критицизмі і у своїх пропозиціях А. Дубчек повертається до періоду 1967 - 68 років, часу короткотривалої лібералізації комуністичної системи в Чехо-Словаччині. У цьому всьому він дуже зближається до дисидентських кіл СССР і сателітніх держав, вимагаючи „рівноправности між соціялістичними країнами, а водночас і збереження права кожної партії розв'язувати її внутрішні проблеми у погодженні з потребами суспільства і волею народу" та пошанування „основних прав людини".

В обличчі таких вимог чітким стає висновок А. Дубчека, коли йдеться про відносини у Чехо - Словаччині, що „усе життя нашої країни омотане павутинням, а ті, хто снують його, потребують підтримки і санкції. Я не можу назвати цього інакше, як справжнім ім'ям: це є надужиття влади і порушення соціялістичних принципів та партійної дисципліни. Це є порушення прав людини".

Цей висновок стосується не тільки Чехо - Словаччини, а всіх сателітніх країн з диктатурою компартій, а насамперед СССР, провід якого, перелякавшись ідей Дубчека, вирішив застосувати збройну силу, щоб ліквідувати запропонований Дубчеком „власний шлях до соціялізму".

Конечна допомога

Палата Репрезентантів у понеділок, 14 квітня, подавляючою більшістю голосів схвалила дуже потрібний законопроєкт, який має на меті допомогти безробітним домовласникам сплачувати їхні гіпотечні позички. Законопроєкт пропонує, щоб безробітні домовласники протягом 24-ох місяців одержували від федерального уряду 250 долярів позички місячно на сплачення гіпотек та щоб процент від тих позичок виносив максимально 8 відсотків. Якщо також Сенат схвалить цей законопроєкт, а президент Джералд Форд його підпише, то понад 300,000 безробітних домовласників могтимуть користати із цих позичок федерального уряду, таким чином запобігаючи замкненню їхніх гіпотек банками чи іншими фінансовими установами. Але, щоб одержати цю позичку від федерального уряду, домовласник мусить доказати, що він безробітний, бо був звільнений з праці, а не покинув її сам, що вже протягом принаймні двох місяців не може сплачувати своїх гіпотечних позичок, що йому загрожує замкнення мортґеджу, що існує достатня можливість, що незабаром він одержить працю та що домовласник мешкає в будинку, на якому має гіпотечну позичку.

Фінансова допомога для безробітних домовласників тепер конечно потрібна, коли взяти до уваги, що рівень безробіття ще в кінці березня становив 8.7 відсотка всієї робочої сили, а деякі економісти твердять, що до кінця цього року безробіття може зрости до 10 відсотків, або й більше. Між тими особами, які втратили працю, або втратять її в наступних кількох місяцях, є і буде багато домовласників, які протягом довгих років сплачували свої гіпотечні позички, щоб набути власну хату, а тепер їм загрожує втрата цих хат, бо вони не матимуть достатнього приходу, щоб продовжувати сплачувати гіпотечну позичку.

Треба сподіватись, що Сенат якнайшвидше схвалить законопроєкт Палати Репрезентантів, який пропонує надавати федеральні позички для безробітних домовласників, а президент Форд його підпише. Але існує можливість, що Президент накладе „вето" на такий законопроєкт, бо пресовий секретар Білого Дому Рон Нессен у вівторок, 15-го квітня, заявив кореспондентам, що президент Форд і деякі його економічні дорадники вважають, що ця допомога домовласникам може дуже збільшити дефіцит у державному бюджеті, а також твердять, що наразі відносно мале число мортґеджів було замкнено. Одначе, невеселі перспективи щодо зросту безробіття в країні, принаймні протягом наступних кількох місяців, таки вимагають, щоб Президент підписав цей законопроєкт. Не можна дозволити, щоб люди, які довгі роки вкладали свої тяжко запрацьовані гроші в закупівлю своїх домів, тепер втрачали їх тільки через те, що вони знайшлися тимчасово без роботи.

Введено стандарт на право користування землею для всього СССР

Москва. — Совєтська преса повідомила про постанову Ради Міністрів СССР ввести „єдиний акт на право користування землею". Згідно з цими інформаціями, на терені СССР скасовано існуючі досі в окремих республіках форми таких актів, а на їх місце перепроваджено уніфікацію на всесоюзній базі, тобто і під цим оглядом здійснено плян поступового ліквідування всіх ознак республіканської окремішности. Нові акти на право користування землею буде видаватися від тепер у двох мовах — мовою союзної або автономної республіки і обов'язковою російською мовою. Ці документи одержать колгоспи, радгоспи і всі інші землекористувачі на терені СССР.

I. Вовчук

ПОРТУГАЛЬСЬКИЙ ВУЗОЛ

Ще один вузол загудзився в політиці відпруження — португальський. Після перевороту, в квітні минулого року, Португалія крок за кроком котиться в обійми московського „зрілого соціялізму", як звуть кремлівські володарі тоталітарний лад СССР. Завдяки йому, твердить Є. Баграмов, „Соціялістична співдружба, утвердивши в своїх кордонах мир, дружбу і братерство народів, створила тим самим реальний зразок майбутнього світового братерства людей праці" („Правда", 14-го лютого).

Твердження доктора філософських наук, знаного теоретика в імперському клані, є підставовими в політичній стратегії ЦК КПСС. Прикриваючись миротворним туманом в політиці відпруження, ханат всевладної партії намагається поширювати московсько - большевицьке „братерство" на ввесь світ.

В „братерстві", що його накидають большевики неросійським націям в невгаваючій війні проти їхніх національних ідей, все московське має стати загально людським - інтернаціональним, згідно з імперськими догмами партійних критеріїв.

Коли після згаданого вище перевороту до складу португальського уряду увійшли комуністи, були передбачення, що в країні повториться те, що сталось у Польщі, коли в березні 1945 року архітекти сучасного миру творили демократичний уряд після звільнення Східньої Европи від гітлерівської окупації за формулами Ялтанської конференції.

В „Декларації про звільнення Европи", схваленій трьома великопростірними політичними землемірами у Ялті, було передбачено, що за спільними діями трьох будуть створені уряди в Польщі і в усіх інших країнах, звільнених від німецької займанщини.

В Москві принципи декларації розуміли за большевицькою логікою клясової боротьби. Так було за Сталіна, не інакше є і за Брежнєва. Керуючись засадами большевицької логіки навиворіт, в Москві почали діяти навколо створення „Польського Тимчасового уряду національної єдности".

За узгідненням трьох — в уряд разом з польськими комуністами, які прибули з Москви, мали увійти і представники демократичних партій, зокрема учасники польського підпілля, які боролись проти гітлеризму, а в час, про який мова, жили нелеґально в країні.

29 березня 1945 року їх запросило командування московської армії на побачення з маршалом Жуковим, після якого вони мали відлетіти до Лондону, де перебував польський уряд. Запрошуваним на зустріч з маршалом обіцялося, що на зустрічі буде й А. Звежинський, голова партії національ - демократів і заступник президента „Ради єдности народової". На ознаку довір'я його мали б звільнити з в'язниці.

Дванадцять діячів, повіривши в запрошення, вийшли з підпілля і з'явилися на вказане місце на летовищі під Варшавою. Тут вони побачили Александра Звежинського, він був у синяках після каґебівської „опіки" і не знав, навіщо його привезли з в'язниці й посадили в літак.

Польським діячам сказали, що Жукова несподівано викликано до Москви і їм треба летіти туди на зустріч з маршалом. В Москві їх привезено до великого будинку. Хтось із привезених здивовано мав сказати: „О! Подивіться, який готель призначено для нас!" „Це не готель, це в'язниця", — пояснив Збіґнєв Стипулковський, який знав Москву.

На тому й скінчилась заповіджена „зустріч" з маршалом. Поляки опинились у в'язниці. Так пізніше описав у своїх спогадах Збіґнєв Стипулковський большевицький підступ при творенні нового уряду Польщі за ялтинською формулою.

Того ж дня президент Рузвелт, не знаючи про підступну затію Сталіна, вислав йому листа, в якому висловлював занепокоєння з байдужости московського уряду до створення уряду звільненої Польщі. Згадуючи людей, заманених у московську в'язницю, як можливих членів „Польського Тимчасового Уряду Національної Єдности". Рузвелт звернувся до сталінської „чесности". „Я, як і раніше, маю припускати, писав Рузвелт, що ви маєте високе довір'я до моєї чесности і надійности, яке я завжди мав до вашої". Пізніше, завдяки довір'ю", Москва за ялтанською схемою, вчинила розправу з Чехо - Словаччиною в 1968 році...

*

Португальські події розгортаються теж за большевицькою схемою захоплення влади, як було між лютим і жовтнем 1917 року в Росії. Революційна Військова Рада Португалії, опанована комуністами, в своєму зверненні до політичних сил країни вимагає гарантувати Раді політичну контролю в уряді і після виборів установчих зборів, які мають відбутися 25 квітня.

Це потрібно, говориться в зверненні, на час переведення в країні соціялістичних реформ: політичної, економічної і соціяльної. Революційна Військова Рада в Португалії так нагадує російську раду робітничих, солдатських і селянських депутатів між лютим і жовтнем, тільки з радикальнішими вимогами щодо затримання у своїх руках влади.

В зовнішньо - політичній діяльності Революційна Рада, як твердить „Правда" з 4 квітня, „буде зберігати вірність своїм міжнародним зобов'язанням". Отже, в Лісбоні не думають про вихід (Продовження на 3-ій стор.)

Василь Маркусь

СТРАЖДАННЯ ЗА ВІРУ

(4)

Невдовзі цю атаку загострено й поширено на повну скалю. 6 квітня 1945 року у львівській газеті „Вільна Україна" (яка іронічна назва!) появилася спрепарована в НКВД стаття якогось Володимира Росовича п.з. „З хрестом і мечем". Це вже була суцільна атака не лише на покійного Митрополита Андрея, але на всю ієрархію і на Українську Католицьку Церкву як таку. Статтю згодом передруковано у формі брошури, та масово розкинено серед населення. Це і був сигнал до того, що сталося вночі 11 квітня.

Майже одинадцять місяців про арештованих Владик не було чутки. Їх скоро переведено до Києва і там намагалися їх переробляти, а як це не вдалося, то підготовити судову справу, з якої пропаґандивно могли б власті режиму та російської церкви максимально скористати. Так само одинадцять місяців тривала підготовча робота Ініціятивної групи, поки вона із своїми наставниками рішилася на скликання т.зв. Собору, і формально перевела ліквідацію Греко - Католицької Церкви.

На ці паралельні дії варто кинути деяке світло.

Що відбувалося в застінках НКВД з арештованими єпископами та сотнею священиків, знаємо дуже - дуже мало. Багато з того взяли мученики з собою до могили. Дехто із заціліли дещо переказав, а інше ще зберігається в таємниці чи може і записано, тільки нам недоступне. Одне певне із вислідів: єпископів не вдалося зламати.

Інших священиків, в тому і провідних, професорів теології, діячів культурного і громадського життя також не вдалося перетягнути на свій бік. За винятком о. Костельника, до Ініціятивної групи пристали назагал деякі дуже бліді особи. Але принаймні треба було виправдати арешт і підготовити судовий процес. Ніде ці процеси не були відкритими. Владик судили з початком березня 1946 р. у Києві військовим (так!) трибуналом.

На заході опубліковано акт обвинувачення (за „Оссерваторе Романо", 14 - 15 жовтня 1946 р.), в якому всім підсудним закидалося співпрацю і „злочинні зв'язки з німецько - фашистськими окупантами, зокрема з Ґештапом та іншими німецькими каральними й розвідувальними органами". Закинено їм далі „антирадянську агітацію з закликом до духовенства і віруючих уніятської церкви чинити опір радянській владі", співпрацю в організуванні дивізії „Галичина" тощо.

Військовий трибунал визнав підсудних винними й засудив їх — Митрополита Йосифа на вісім років ув'язнення, а інших, крім перемиських Владик, на шість. Перемиських Владик мабуть тримали без суду, бо вони були формально польськими громадянами. Так само сотні священиків судили адміністративним порядком і висилали на заслання до таборів праці. За деякими оцінками, в 1946 році, себто в час Львівського Собору, вже було ув'язнених понад сімсот священиків.

В той час Ініціятивна група виконувала своє нелегке завдання. Вона мала приєднати можливо найбільше число священиків до акції „воз'єднання), збираючи для цього їхні підписи. Члени Ініціятивної групи їздили по деканатах, здебільшого в урядових машинах, скликували наради священиків, намовляли, переконували, застрашували, обіцяли.

Багатьох священиків навіть здезорієнтовано. Їх запевняли, що йдеться про підписання льояльности урядові, а тоді такого священика залишать у спокої. Не слід забувати, що значну частину священиків терроризовано погрозами проти родини, дітей. Вже факт арешту одруженого священика ставить його у важку ситуацію відповідальности за родину, яку часто залишалося беззахистною і без засобів на прожиток.

Якщо в тих важких умовах лише одна третина священиків підписала заяву про перехід, і мабуть внутрішньо залишаючись католиками, а інша третина готова була прийняти долю заточенців, то це свідчить про великий ідеалізм і моральну стійкість нашого духівництва.

Щоправда, на Соборі в березні 1946 року Ініціятивна група звітувала, що залишився тільки 281 священик серед „упертих". Ясно, що тут не враховано тих, хто вже були на засланні чи в тюрмах або скривалися. Та й цю цифру, як і число 986 священиків, що погодилися перейти на православ'я (згідно з доповіддю о. А. Пельвецького), слід прийняти з великим застереженням. (Хто це міг перевіряти, подібно як, хто перевіряє совєтські вибори з їх вислідом 99.97 відсотків?!)

Після майже однорічної підготовки скликано до Львова „Собор Греко-Католицької (Уніятської) Церкви у Львові", який відбувся в Свято - Юрському Соборі 8 - 10 березня 1946 р. Не місце тут обговорювати перебіг цього зібрання, скликаного нібито греко - католицькою ініціятивною групою, насправді ж, вже відступниками від Церкви, хоч, правда, до цього змушеними. Активними співучасниками цього Собору були представники іншої Церкви, а саме Російської Православної, та аґенти уряду, вороже наставленого до кожної релігії.

(Продовження буде)

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Липський Богдан. ДУХОВІСТЬ НАШОГО ОБРЯДУ. Ню Йорк - Торонто, Накладом Родини. 1974, 372 стор., 46 стор. ілюст.

Книжка о. мітрата д-ра Богдана Липського містить його доповіді і проповіді, які він виголосив у Торонті. Та дуже помилився б той, хто подумав би, що це нудна книжка проповідника, який аж на стількох сторінках говорить про наш обряд. Автор порушує цікаві актуальні тепер проблеми, про які в нас люди мало знали, і якими саме тепер турбуються ті українці, які бажають зберегти нашу Церкву, вірні якої розсіяні по цілому світі.

В першій частині книжки маємо статтю д-ра А. М. Базилевича про життя й працю покійного о. Б. Липського (ст. 11-38), Передмову — Родини Покійного (39-41) та доповіді о. Б. Липського про „Обряд у світлі II Ватиканського Собору", про „Духовість нашого обряду", а також доповіді на такі теми: „Свята Літургія", „Офіційна назва Нашої Церкви", „Одна чи дві Патріярхії", „Як зберегти молодь при Нашій Церкві" і „Скорочення Богослужень, знесення постів і свят" (ст. 42-176).

Родина Покійного (о. Б. Липський народився 9 квітня 1903, помер 12 жовтня 1969) рішила видати доповіді й проповіді тому, бо „цього домагалися не тільки парафіяни Свято - Миколаївської Церкви в Торонті, але теж і багато священиків, в тому й богословів". о. Богдан „жив величчю нашої Церкви з часів Київської Митрополії, дорожив чудовим нашим обрядом і болів знеціненням нашого церковного обряду чужими запозиченнями, головно латинізмами, чи, властиво, польонізмами".

О. д-р Липський закликав „привернути в нашій Церкві її первісний стан, зацікавитися прекрасним українським східнім обрядом, не лише про нього говорити, але його кожної неділі і в свята практикувати. Жити його духовістю і містикою, цінити цей наш обряд і пишатися ним".

В другій частині надруковані статті й проповіді (ст. 179-271). Годі вичислити хоча б самі назви цих проповідей (їх понад 20!). Вони написані так легко, що їх зрозуміє кожний грамотний християнин, який цікавиться релігійними справами та проблемою нашої Церкви.

Отець Липський уважав свої доповіді „не тільки як інформації, але й свого роду апостольство, апостольство правдиве, не втовкмачування чи агітацію певних ідей, апостольство переконування людей — загалу наших вірних, апостольство Декрету про Східні Церкви Вселенського Собору Ватиканського II". Він писав: „ці мої доповіді — це апостольство привернення величі і світлости нашого обряду".

Дбаючи про велич і світлість українського обряду — автор уважав, що наша „церква, яка не має іконостасу, не надається на служення Богослужень в нашому обряді".

На 174-ій сторінці пише автор:

„Якщо б наші владики й духовенство думали й жили духовістю нашого обряду, то ні на один момент не було б найменшого вагання чи сумніву щодо Помісности й Устрою нашої Церкви й створення нашого Патріярхату".

Автор писав Блаженнішому Кир Йосифові, що „якби вони жили духом Східніх Церков, то з хвилиною, коли Ваше Блаженство видвигнули справу Патріярхату на Ватиканському Соборі, всі, як один муж, піддержали б цю пропозицію, і тоді не треба б було акції мирян і духовенства. А так вони думають чужими голосами, а не українськими. Типове для латинської ментальности: формалістично - механістичний підхід, бездушний леґалізм, абсолютизм супроти гідности мирянина чи священика"

О. ı. Сиротинський вірно ствердив, що покійний о. Липський залишив себе в своїх доповідях і проповідях, якими, можна б сказати, „перевиховав своїх парафіян та виховав чимале число молодого покоління". О. д-р Липський був професором теології у Львові, але в Торонті стався взірцевим парохом, що і підкреслив під час побуту в Канаді Блаженніший Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф Сліпий.

Кардинал Йосиф Сліпий прислав „щирі гратуляції з приводу видання цієї книжки сестрі покійного автора Наталії Липській Качмар, пишучи до неї так:

„Ваша Родина зробила велику прислугу нашій Церкві, видаючи доповіді Покійного на важливі й актуальні теми релігійного і церковного життя, бо в них читачі знайдуть глибоко богословські відповіді й пояснення на різні питання, передусім обрядові. Честь Вам і слава за це!"

Гадаємо, що кращої та авторитетнішої похвали для цієї книжки про духовість нашого обряду не може ніхто інший дати. Тому можна сміливо сподіватися, що „Духовість нашого обряду" о. Богдана Липського знайде широкого читача, бо вона написана так легко, що її може читати кожна грамотна людина.

Визначний наш богослов о. проф. д-р Гриньох радить читати доповіді й проповіді о. Липського „нашим мирянам і священикам", які не раз „не знають, що властиво дальше робити. Скажу таке: нехай візьмуть всі ці писання Покійного і популяризують" їх. Тоді вони пізнають „ким є наша нещасна Церква... А може таки всі ті писання, неначе могутній голос з могили, потрясе ще не завмерлим сумлінням..."

О. д-р Б. Липський залишив ще один „живий пам'ятник", а саме: розмалювання церкви св. Миколая, кольорові ілюстрації з якого маємо в цій книжці. Всіх ілюстрацій є 70, вони розміщені на 46 сторінках.

Василь Плющ

СПІЛКА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ ТА СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

(До 50-ліття заснування СВУ-СУМ та 45-ліття процесу над ними).

(9)

Без огляду на винятково важкі умови життя під німецькою окупацією, несамовитий гітлерівський терор, відновлюється культурне, політичне та економічне життя, проголошується відновлення Української Державности.

А коли український нарід переконався, що гітлерівський терор мало кращий ніж сталінський, він створив Українську Повстанську Армію, мабуть єдину в історії людства народну армію, яка більше п'яти років провадила боротьбу проти двох величезних потуг світу: німецької гітлерівської та московської комуністичної імперій.

У нерівній боротьбі ще раз був знищений і цей спротив українського народу. Почалася нова хвиля репресій, депортація нових мільйонів на північ Росії, до Казахстану, на далеку північ Сибіру, знову почався геноцид українського народу.

Але вже наприкінці 50-их та в 60-их років починається нова хвиля національного відродження, нова боротьба за українську культуру, за вільний розвиток народу та окремої людини. Поруч борців за волю України, волю людини Юрія Шухевича, Катерини Зарицької, Михайла Сороки, Горнового та сотень інших вояків УПА та діячів ОУН, встають на боротьбу з московським окупантом проти тиранії В. Симоненко, В. Чорновіл, В. Мороз, Алла Горська, Л. Плющ, Л. Лук'яненко, І. та Н. Світличні, Є. Сверстюк, І. Гель, В. Стус, З. Красівський та тисячі інших.

Західній світ впродовж десятиліть майже не звертав уваги на безперервну запеклу боротьбу українського народу за свою національну волю і одночасно за права людини проти московського тоталітаризму. Останні роки Західній світ „прозрів" і раптом побачив пригнічення людини в СССР, її безправ'я, відсутність вільної думки в комуністичних державах, національні переслідування, терор, релігійні переслідування. Але модним є писати і говорити про жидівських і російських дисидентів, про гноблення та переслідування жидів, при чому росіяни — інакодумаючі, як А. Солженіцин, В. Максимов, А. Синявський, А. Сахаров та інші пишуть і говорять переважно про гноблення людини, про безправ'я, про терор взагалі, про страждання „руского народа", але майже не згадують про гноблення, експлуатацію і нищення українського, білоруського, грузинського, литовського, латиського, естонського народів, про гноблення, експлуатацію і нищення майже всіх національностей в багатонаціональному СССР, затиснення їх національного, культурного та економічного розвитку[29]).

Коли ж будемо об'єктивні, то побачимо, що найбільший спротив російському, комуністичному режимові, спротив нелюдській, так званій маркс-ленінській ідеології, найбільшу боротьбу за права людини провадять саме не росіяни, а пригноблені впродовж віків інші нації бувшої російської імперії, а тепер СССР.

І це цілком зрозуміло. Коли прогресивні елементи російського, тобто великоросійського чи московського, народу провадять боротьбу за демократизацію російсько-комуністичного режиму, за певні політичні, соціяльні чи економічні реформи, за послаблення тиску на людину, за надання їй більше прав, то українці, білоруси, естонці, латиші, литовці, грузини, казахи та десятки інших пригноблених Москвою націй, борються за своє національне існування.

Великоросіянам як нації ніхто не загрожує, не загрожує й існуванню російській совєтській імперії. Навпаки, російська совєтська імперія за останній час безперервно зростає і набирається могутности. Вона стала, коли не першою, то безумовно другою по силі країною в світі. Біологічно великоросіяни (руський народ) зміцнюються за рахунок русифікації українців, білорусів, татар, грузинів та інших народів, бо зрозуміло, що менш стійкі елементи кожної нації, під тиском терору, переходять у лави панівної нації.

Українцям, білорусам, грузинам, литовцям, латишам і сотні інших національностей СССР загрожує не лише загин їхньої культури, мови, національних особливостей, їхньої економіки, політичного існування, але їхнього національного існування.

Зрозуміло тому, що спротив націй СССР проти панівної великоросійської нації є не лише спротивом проти московського комуністичного режиму, боротьбою за його демократизацію, за права людини, боротьбою за волю людини, але боротьбою за їх існування, за національну екзистенцію. Зрозуміло тому, що як у свій час СВУ-СУМ ставили ясно питання про потребу розвалити нарешті „в'язницю народів" Росію, дати можливість всім націям російської імперії — СССР вільно розвиватися, мати свої національні держави, так і тепер боротьба йде не за якісь більш чи менш значні зміни режиму, того вимагають великоросійські дисиденти, а за радикальну зміну — повалення останньої в світі імперії — російської імперії — СССР.

(Закінчення на стор. 3-ій)

[29]) Цікаво, що такі видатні інакодумаючі, як А. Солженіцин та П. Чавчавадзе, згадуючи у своїх книжках про процес СВУ-СУМ розглядають діяльність цих організацій як протирежимову, а не національно-визвольну, а низка інакодумаючих росіян і сьогодні стоять на позиціях „єдиної, неділимої Росії".

ОБ'ЄДНАННЯ ЖІНОК ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ в НЮАРКУ-ІРВІНГТОНІ, Н. Дж.

— влаштовує —

в неділю, 20 квітня 1975 року

о год. 5-ій по пол.

в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ

СВЯТО

В ПОКЛОНІ

ЖІНКАМ ГЕРОЇНЯМ

В програмі Свята беруть участь: ЛЮБА ЧАЙКІВСЬКА — доповідь; Співачка ТАМАРА ЛИХОЛАЙ; Арт. ВАЛЯ КАЛИН — рецитація; Жіночий Квартет „КАЛИНА"; Мішаний хор ім. Д. БОРТНЯНСЬКОГО при парафії св. Тройці в Ірвінґтоні; Збірна рецитація Молоді СУМА. Музичний супровід — д-р БОРИС ВАЗАЛЯ.

- Запрошуємо Українське Громадянство участю в Святі вшанувати Жінок Героїнь.
- Дохід з імпрези призначено на оборону жінок-політв'язнів.

УПРАВА ВІДДІЛУ

З нагоди 36-ої річниці

ПРОГОЛОШЕННЯ САМОСТІЙНОСТИ

Карпатської України

ГОЛОВНА УПРАВА КАРПАТСЬКОГО СОЮЗУ

— влаштовує —

в неділю, 20 квітня 1975 року

о 3-ій годині по пол.

в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ при 2 Схід 79-та вулиця, Ню Йорк, Н. Й.

СВЯТОЧНІ СХОДИНИ

НА ЯКІ ЛАСКАВО ЗАПРОШУЄ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО.

На програмі ДОПОВІДЬ —

ПРО НАЦІОНАЛЬНО-ОСВІДОМЛЮЮЧУ ПРАЦЮ СЕРЕД СПОРТОВЦІВ, ЗОКРЕМА СКРУСИ.

Вступ добровільний. Перекуска по програмі.

ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ м. СИРАКЮЗ — ООЧСУ - ОЖ ОЧСУ - СУМА

запрошують Українське Громадянство Сиракюз та околиці на ДОПОВІДЬ

УКРАЇНА І МІЖНАРОДНІЙ РІК ЖІНКИ

яку виголосить

ред. Роман Рахманний

з МОНТРЕАЛЮ

в НЕДІЛЮ, 20 КВІТНЯ 1975, о год. 4:30 по пол.

у великій залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ при Вест Фест вулиці в Сиракюзах, Н. Й.

В цей день, о год. 4:00 по пол. в Українській Католицькій Церкві св. Івана Хрестителя буде відслужений

МОЛЕБЕНЬ

В НАМІРЕННІ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК

— політичних в'язнів московських тюрем і концтаборів.

ПОДЯКА

Високоповажаному і Дорогому

Д-РОВІ ОСТАПОВІ БАРАНОВІ

Приятелеві нашої Родини,

складаємо сердечну подяку за дуже дбайливу, безінтересовну і повну посвяти лікарську опіку, в часі довгої недуги нашого Найдорожчого Брата

бл. п. ВОЛОДИМИРА БОРОДАЙКА.

Хай Всевишній має Вас, Дорогий Пане Докторе, і Вашу Родину в своїй Божій Опіці.

СЕСТРИ і БРАТИ

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ

ГОЛОВНА УПРАВА

запрошує Членів ТУІА, їхніх Гостей та усіх зацікавлених на ДОПОВІДЬ, яку виголосить

проф. д-р Олекса Біланюк

на тему:

„Термоядерна енергія"

Субота, дня 26 квітня 1975 р.

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ

2 Схід 79-та вулиця, Ню Йорк, Н. Й.

Год. 7-ма вечора

- По закінченні доповіді відбудеться зустріч з доповідачем та продовження дискусії при буфеті.
- Вступ за добровільними датками.

СПІЛКА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ ТА СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Це мусіли б зрозуміти, як всі прогресивні сили вільного світу, всі народи земної кулі, так і наші українські реалітетники.

Ми, українці, на чужині мусіли б добре зрозуміти, лише об'єднаними силами українців „у розсіянні сущих", (без огляду на світоглядові, політичні чи які інші розходження), з нашим народом в Україні та з іншими поневоленими народами Росії ми зможемо розвалити совєтську імперію і на руїнах її побудувати вільні, демократичні держави тепер поневолених націй СССР.

Винятковe значення руху СВУ-СУМ якраз і полягає в тому, що після декількаразових історичних спроб знайти спільну розв'язку співіснування України з Московщиною (спроби ще за часів України-Русі, за часів Гетьманщини, за часів лютневої революції і, нарешті, спроби українських комуністів знайти спільний шлях з росіянами в рамках СССР), він категорично раз назавжди відмовився від них і поставив ясне беззаперечне гасло потреби повної самостійности України.

Другим надзвичайно важливим постулятом, що його поставив рух СВУ-СУМ-у, був постулят повного, беззастережного об'єднання всіх національних сил, підпорядкування інтересів клясових, партійних — інтересам нації, як цілого.

Треба було пережити совєтську окупацію, безоглядне поневолення українського народу з боку комуністичної Москви, щоб піднестися до зрозуміння, що форма державного і економічного устрою є другорядною справою, в порівнянні з постулятом свого національного існування[20]).

[20]) У 1951 році на чужині група професорів вищих навчальних закладів України та політичних і громадських українських діячів, за ініціятивою і під керівництвом автора цієї статті, відновили діяльність СВУ на чужині. Ще раніш група української молоді створила на чужині Спілку Української Молоді.

Автор не зупиняється на історії виникнення цих двох організацій та їх діяльности, бо це є окрема тема, яка не має безпосереднього відношення до вищенадрукованої праці автора про СВУ-СУМ.

Можливо, що у 30-річчя чи 50-річчя заснування цих організацій доцільно буде зупинитися з історичної перспективи і на їх діяльності.

(Кінець).

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Палата Репрезентантів проголосувала додаткових 5 більйонів долярів на допомогу для безробітних

Вашінґтон. — У вівторок, 15 квітня, Палата Репрезентантів 380-ма голосами проти 14-ох проголосувала законопроєкт, який пропонує призначити додаткових 5 більйонів долярів на допомогу для безробітних. Конґрес вже раніше призначив на цю допомогу 750 мільйонів долярів. Додаткову суму із 5 більйонів долярів вимагав також президент Джеральд Форд, але він хотів, щоб вона була розложена на 30 місяців, а Палата Репрезентантів проголосувала, щоб ці гроші були вжиті протягом 18-ох місяців. Думають, що законопроєкт Палати буде незабаром схвалений Сенатом і переданий до Білого Дому.

В пошані над свіжою могилою

проф. д-ра Василя Стецюка

замість квітів, складаємо 25.00 долярів на нову церкву св. Юра в Ню Йорку.

ПРЕЗИДІЯ УМІ

Замість квітів на свіжу могилу Ніколи Незабутньої

св. п. НАТАЛІЇ з РУЩИЦЬКИХ ПАРУБЧАК

25.00 долярів на Фонд Блаженнішого Патріярха Йосифа І складають

Іван й Ігор ЗЄЛИК з Рідними

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

проф. д-ра Василя Стецюка

вислав на Катедру Українознавства — 50.00 долярів, на Український Вільний Університет в Мюнхені — 50.00 дол.

Опечалений ВШ. Дружині і Рідні передаю сердечні вислови глибокого співчуття.

Ню Гейвен, Конн. Михайло ЧАЙКІВСЬКИЙ

ПОРТУГАЛЬСЬКИЙ ВУЗОЛ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Португалії з НАТО. а дальшою участю у військовому союзі мають „сприяти остаточному утвердженню на міжнародній арені принципів розрядки і співпраці", — говориться в „Правді". Така постава витворює дуже складну своєрідну ситуацію. Країна з переважаючими впливами комуністів у Революційно Військовій Раді, політика якої щодалі то більше підпадає під опіку московської тиранії ЦК КПСС, залишається у складі військового союзу країн, вся діяльність якого скерована на стримування комунізму.

Португалія — то перша спроба у московській політичній стратегії мирного наступу на капіталістичну Европу. Коли б вона вдалася, тоді прийде черга на Італію, де ведеться відповідна підготовча праця.

В так завузленій ситуації особливого значення набуває потреба включення до Північно - Атлантійського Союзу Іспанії, яка є дуже важливою ланкою в південному флангові НАТО. Може під натиском португальських подій, нинішні архітекти американської політики оборони від комунізму, визбудуться впливів ліво - лібе ральних сил і включать Іспанію до оборонного Союзу Західньої Европи.

В тумані московського миротворення большевикам удалося створити навколо іспанського уряду атмосферу. панського уряду атмосферу, в якій Іспанія, будучи вірним союзником Заходу, залишилась поза системою НАТО.
як надійного союзника, послабить шкідливі наслідки португальських подій в обороні Західньої Европи. Генеральний секретар НАТО Лунс недавно, виступаючи в Неаполі на пресовій конференції з вияснениям про небезпеку португальських подій, згадав про забуту досі Іспанію, на терені якої є кілька баз ЗСА.

Його заява вказує на зміну у ставленні до Іспанії; вона може стати членом НАТО, якщо того забажає. Московська преса зміну наставлення до Іспанії вважає за „неприховані спроби втручатись у внутрішні справи суверенної держави, що є членом НАТО."

Щоб перешкодити небажаній для Кремлю зміні курсу у ставленні вільного світу до Іспанії, московська пропаганда твердить, що деякі діячі НАТО начебто не поділяють ймовірних змін у наставленні до Іспанії.

Вони ніби бояться, що ті зміни викличуть вибух обурення европейського „демократичного суспільства". Не можна виключати того, що люди каґебівського відомства Андропова пробуватимуть змайстрювати той „вибух".

З великим сумом повідомляємо, що в середу, 2-го квітня 1975 року, перебуваючи на лікуванні в Гюстоні, Тексас, відійшов у Вічність на 61-му році життя, прийнявши Найсвятіші Тайни, наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, БРАТ і ЗЯТЬ

бл. п.

Д-Р ТОМА ЛАПИЧАК

ЛІКАР, ПУБЛІЦИСТ і СУСПІЛЬНО-ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ

ПОХОРОНИ відбулися в суботу, 5-го квітня 1975 р., з похоронного заведення Музика і Син, до катедри св. о. Миколая в Чікаґо, Ілл., а звідтам на парохіяльний цвинтар.

В глибокому смутку залишені:

дружина — АРІЯДНА
син — ДМИТРО
дочка — ЛЯРИСА з мужем ЮРІЄМ ЧОПІВСЬКИМ
сестри — ІРЕНА, МАРІЯ, АННА (в Україні)
теща — ЛІДІЯ КОТКО-КРИВОРУЧКО
тесть — ДМИТРО КОТКО

У глибокому смутку повідомляємо Односельчан, Друзів і Знайомих про сумну вістку, яка надійшла до нас з Рідної України, що по важкій недузі, 19-го березня 1975 року упокоївся в Бозі в рідному селі Ценеві, Козівського району, Тернопільської области, мій Рідний БРАТ, на 64-му році життя

сл. п.

СТЕФАН МАРТИНЮК

з яким я розлучився раз на завжди ще 1944 року.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ УПОКОЄННЯ буде відправлена **СЛУЖБА БОЖА й ПАНАХИДА 26-го КВІТНЯ 1975 р. о 8-ій год. рано в Церкві СВ. ЮРА на 7-ій вулиці в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.**

Запрошуємо Односельчан, Друзів і Знайомих до ласкавої участи.

НЕХАЙ РІДНА ЗЕМЛЯ БУДЕ ЙОМУ ЛЕГКОЮ!

Опечалені:

брат — ІВАН МАРТИНЮК з дружиною ОЛЕНОЮ
братанок — проф. ОСИП МАРТИНЮК з дружиною АННОЮ і дітьми: ІВАНОМ, АНДРІЄМ, МАРІЄЮ, ІРИНОЮ
Ближча і дальша Родина в ЗСА, Канаді та Україні

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Українською Громадою, що дня 5-го квітня 1975 р., по довгій та важкій недузі відійшов від нас на 78-му році життя, прийнявши Найсвятіші Тайни, наш Найдорожчий БАТЬКО, БРАТ, ДІДУСЬ і ВУЙКО

бл. п.

ВОЛОДИМИР БОРОДАЙКО

був. директор гімназії в Любліні та був. професор Курсів Українознавства в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися дня 8-го квітня, а в середу, 9-го квітня 1975 р. по СВ. ЛІТУРГІЇ відпроваджено Покійного на місце Вічного Спочинку на католицький цвинтар Fairlawn, N.J.

Складаємо сердечну подяку о. Йосафатові Кушнікові за похоронні відправи, Членам Родини, усім Знайомим, а спеціяльно інж. Несторові Пиковському за часті відвідини. Дякуємо Усім за квіти, за пожертви на Служби Божі і за щирі слова співчуття, потіхи і розради. Хай Всемилосердний Господь наділить Вас своїми ласками.

В глибокім смутку:

дочка — МАРТА Л. АЛЬДЕРМАН зі сином ХРИСТОФОРОМ
сестри: ОЛЯ ЦЕЛЕВИЧЕВА з Родиною
СЛАВА СТАВНИЧА зі Сином
брати: інж. КОРНЕЛЬ з Родиною
д-р БОГДАН з Родиною
д-р ЛЮБОМИР з Родиною
братанок — СВЯТОСЛАВ в Австралії
кузени — проф. АНДРІЙ ДАВИДЯК з Родиною
та ближча і дальша Родина в Україні

КРАЙОВИЙ КОМІТЕТ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ксандер Грановський, Володимир Галан, Тома Дармограй, Юрій Смук, Мирон Суримач, Шабатура. Листу залишено відкритою, а в її доповненні буде звернена окрема увага на піонерок і піонерів нашого життя в ЗСА.

Член Видавничої комісії ред. Я. Гайвас зреферував вислідк її праці. Комісія ствердила, що деякі організації й товариства підготовили або готовлять відповідні видання. Запропонував таке видання також УККА. Приготовляють видання й деякі осередки; так само деякі письменники й науковці підготовляють свої твори, присвячені тій цілі. Тому Видавнича комісія запропонувала, а нарада схвалила підтримати всі дотеперішні й майбутні видавничі заходи, негайно ввійти в контакт з авторами й видавцями, щоб скоординувати всі ті праці так, щоб вони себе по змозі доповняли, й надати їм одностайний загально-український характер. Комісія зі свого боку приготовляє збірку перекладів всіх основних документів Американської Революції й державного будівництва з відповідною вступною статтею. Крім цього, комісія запропонувала видати масову брошуру в американській мові про життя й здобутки українців в ЗСА й про наші дальші цілі. Можливо також брошуру для української громадськости із з'ясуванням, чому і як ми повинні з нагоди тих двох великих річниць намагатися зрушити нашу громаду, та піднести її активність на вищий позем.

Так само схвалено пропозиції організаційного референта Я. Гайваса, який на вступі поінформував, що українська громада в Детройті на загально-громадських зборах 8-го квітня розв'язала успішно справу заснування двох Комітетів. Завдяки тактові керівництв обидвох Комітетів і патріотичній поставі загалу, в Детройті існує тепер один Комітет, очолений Марусею Бек, заступниками якої є голови обидвох Відділів УККА. До кінця червня повинні в усіх наших громадах постати Комітети 200- і 100-річчя, а де потрібно, там слід створити стейтові Комітети. З огляду на те, що центральні імпрези у Вашингтоні і Філядельфії матимуть загально-крайовий характер, слід вже тепер почати підготовчі заходи для участи в них усіх наших осередків. Почннати треба з мобілізації публічної опінії. Накінець організаційний референт поінформував, що діловодство Крайового Комітету швидко зростає, виникає конечність поїздок у терен, а в зв'язку з тим треба підшукати відповідну людину до праці, бо розділи цих завдань між поодинокими членами Комітету може тільки частково полагодити справу.

Фінансовий референт мґр І. Винник подав плян збіркових лист й інших збірок, емблем-жетонів, які повинні принести відповідні фінансові засоби. Централя УККА призначила для цієї цілі п'ять тисяч долярів, що покриють початкові видатки. Треба намітити кошти видань, які пізніше принесуть доходи, та знайти фонди на організаційні поїздки. Екзекутивний заступник голови Крайового Комітету В. Баказ з'ясував методи користування привілеєм звільнення від прибуткового податку, яке має УККА.

С. Курилас (Вашінґтон) підкреслив загально-громадський самостійний характер Комітету 200- і 100-річчя, що є доброю базою притягнення до активної співпраці і пожертв усіх кіл нашого громадянства. Це треба використати у переведенні масових збірок та в притягненні якнайширших кіл до участи в працях Крайового і місцевих Комітетів. Проф. І. Телюк видвигнув потребу притягнути до співпраці вільні професії та бизнесменів, бо вони відіграють велику ролю в нашому суспільному житті.

Після прийняття пропозицій фінансового референта, Й. Лисогір відчитав листа з американської централі 200-річчя (АРБА), в якому пояснено, як і коли можна уживати їхню емблему. Емблема Українського Крайового Комітету буде готова в найближчому часі.

Пані Д. Степаняк запропонувала поробити заходи, щоб добитися видання окремого поштового значка з нагоди 100-річчя масової української імігрaції до ЗСА. П-і Х. Навроцька піднесла потребу прослідити генезу українських назв різних місцевостей в ЗСА, а С. Курилас наголосив, щоб Крайовий Комітет консеквентно придержувався своєї ухвали, що всі члени його мусять бути активними.

Обговоренням і прийняттям аплікацій до АРБА в справі приділення нам т. зв. „дорівняльних фондів", які зреферував мґр Іван Базарко, закінчено ці наради.

Південні в'єтнамці відбили комуністичний наступ на Хуан Лак

Сайгон. — Північнов'єтнамські війська потерпіли свою першу серйознішу поразку від початку досі успішного наступу у Південному В'єтнамі. Плян північнов'єтнамського командування захопити місто Хуан Лак у віддалі 40 миль від Сайгону і разом з ним контролю шляху ч. 1 на підступах до Сайґону не мав успіху. Південнов'єтнамські війська завдали комуністам великих втрат і відбили місто. У боях комуністи втратили значне число танків. Багато комуністичних вояків загинуло, а деяке число південні в'єтнамці взяли у полон.

Покищо невідомо, у якій мірі ця перша південнов'єтнамська перемога заважить на дальшому розгортанні воєнних подій. Загально вважають, що у випадку, коли Конгрес ЗСА погодиться дати військову допомогу, то у додатку до цієї перемоги це мало б великий вплив на поправу моралі південнов'єтнамської армії. Коли такої допомоги Америка не дасть, заломання південнов'єтнамського фронту неминуче.

Комуністи заатакували південнов'єтнамську базу біля Сайґону Бupн Гоа і зуміли знищити склади амуніції. Біен Гоа є всього 12 миль від Сайґону. У міжчасі президент Нгуєн Ван Тію повідомив про сформування нового „воєнного кабінету національної єдности". Не зважаючи на таке окреслення, новий кабінет не включає нікого з опозиційних в'єтнамських політиків.

А. ДУБЧЕК ВИСТУПИВ З ОБВИНУВАЧЕННЯМ КОМУНІСТИЧНОГО РЕЖИМУ ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНИ

Ню Йорк. — Тут опубліковано „відкритий лист" Александра Дубчека, колишнього першого секретаря Комуністичної Партії Чехо-Словаччини, якого усунено у висліді совєтської інвазії в серпні 1968 року. А. Дубчек написав цей лист іще в жовтні 1974 року, а опублікувала його Чехо-словацька Соціялістична Опозиція, яка складається з комуністичних і соціялістичних опозиційних елементів. У своєму листі А. Дубчек критикує політику сучасного чехо-словацького комуністичного режиму під проводом Густава Гусака, обвинувачуючи теперішній партійний провід у „сектярстві" та „догматизмі", а також у політиці, позначеній нехтуванням основних прав людини. Значну частину свого листа А. Дубчек присвятив обороні очолюваного ним у 1967-68 роках режиму і політики „власного шляху до соціялізму", повної рівноправности комуністичних партій і права для них вести політику, виходячи з інтересів власних країн та бажань народу.

А. Дубчек відмовляє права теперішньому чехо-словацькому партійному проводові виступати в обороні переслідуваних комуністів і соціялістів в західніх країнах, зокрема в Чіле, бо — пише він — цей самий провід топче у своїй власній країні права людини і переслідує комуністів, інтернаціоналістів і патріотів власної країни. А. Дубчек відкидає закид, мовляв, він хотів відірвати Чехо-Словаччину від соціялістичного табору. За його словами, він тільки хотів забезпечити розвиток країни відповідно до існуючих в ній умов, враховуючи справжні потреби народу. В принципі він вважав і вважає, що чехо-словацька зовнішня політика повинна бути спрямована на співробітництво з усіми соціялістичними країнами і з СССР, але повинна зберігати незалежність.

А. Дубчек ілюструє свій лист прикладами з власного життя, наводячи факти поліційних слідств і безупинного нагляду над його діяльністю. Як відомо, А. Дубчек працює тепер механіком у підприємстві Міністерства лісів у Братиславі. Свій лист він написав, щоб ще раз уточнити свої погляди на окремі питання, а в першій мірі довести безпідставність закидів і обвинувачень у „зраді" соціялізму. „Моя «вина», — пише він, — заключається в тому, що я маю відмінний нагляд на наш розвиток від того, що є поданий у «Лекціях» (мова про документ ЦК Компартії Чехо-Словаччини з 1970 року) і відмінний погляд на те, як перемогти тривалу і щораз то глибшу кризу в партії і суспільстві, від погляду, що його має провід партії".

Текст „відкритого листа" А. Дубчека був опублікований у західній пресі на початку цього тижня.

Александрові Дубчекові запропоновано виїхати з Чехо-Словаччини

У зв'язку з опублікуванням за кордоном цього листа, теперішній перший секретар ЦК партії Густав Гусак заявив 16-го квітня на засіданні ЦК т. зв. Національного Фронту, що Александер Дубчек „може пакувати свої речі завтра" і виїздити за кордон. У випадку, коли він не погодиться добровільно виїхати з Чехо-Словаччини, то він мусить бути приготований на те, що йому доведеться повністю респектувати права країни, заявив Гусак, бо ці права зобов'язують всіх, включно з Дубчеком.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

СХОДИНИ БАТЬКОВСЬКОГО КОМІТЕТУ ШКОЛИ „САМОПОМІЧ"

Ню Йорк. — Управа Школи Українознавства Т-ва „Самопоміч" інформує, що в суботу, 19-го квітня ц.р. о год. 9-й ранку в приміщенні школи св. Юра відбудуться ширші сходини Батьківського Комітету. В програмі важливі справи, пов'язані зі школою.

„ДЕНЬ ЖІНКИ" В БРУКЛІНІ

БРУКЛИН, Н.Й. — Заходом 21-го Відділу Союзу Українок Америки тут відбудеться в неділю, 27-го квітня ц.р о год. 12:30 по полудні в шкільній авдиторії при церкві св. Духа — 160 5-та вулиця „День Жінки Українки". Участь беруть письменниці Олена Звичайна, Алла Давиденко-Косовська, Мирослава Ласовська, молода солістка Лариса Магун-Гурин, Марія Рейнарович і діти Школи Українознавства.

ВЕЧІР ГУМОРУ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. — Український Театральний Ансамбль з Торонта під мистецьким керівництвом Євгенії Чайки і Бориса Дніпрового презентує тут в суботу, 19-го квітня ц.р о год. 6-й вечора в залі Кук Гайскул при Ловден і Олд Йорк ровд, вечір гумору, сатири і пісні п.з.: „З перцем чи не з перцем, аби з добрим серцем". Постава — Євгенія Чайка; програму веде Борис Дніпровий.

Ню Гейвен: Окружний Комітет Відділів УНСоюзу відбуде в неділю, 27-го квітня ц. р. о год. 4-й по полудні в залі Українського Народного Дому при дорозі 6-Н. Віндгам (Виллимантик) — річні загальні збори Округи. На порядку нарад звітування управи, вибір, дискусія, інформаційна доповідь головного організатора Степана Гавриша. У зборах повинні взяти участь члени Окружної Управи, урядовці і конвенційні делегати Відділів: 12, 23, 52, 54, 59, 68, 84, 101, 138, 207, 253, 254, 277, 350, 370, 387, 390, 414. Теперішню Президію Окружної Управи очолюють: проф. Іван Телюк — почесний голова, д-р Михайло Снігурович — голова, Тарас Сливінський — секретар, Василь Добчанський — касир.

Ню Йорк: Товариство за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви — Відділ в Ню Йорку влаштовує в неділю, 27-го квітня ц. р. о год. 5-й по полудні в залі Стайвезант Гайскул при 345 Схід 15-та вулиця Святочну Академію з нагоди 35-ї річниці Владичих свячень і 30річчя Митрополичого Престолу Патріярха Блаженнішого Кир Йосифа І. В програмі Академії доповідь і мистецька програма.

В Боффало вшанували конґресмена Тадея Дульського

Боффало (вб). — Цьогорічна розвагова імпреза 22-го Відділу ООЧСУ — „Запусти", піддягла основній зміні.

В минулому така імпреза проходила тільки у розваговій формі: музика з танцями, скромна мистецька програма, буфет тощо. В цьому році, на засіданні Управи ООЧСУ і на пропозицію члена Управи І. Горбачука прийнято, щоб цю імпрезу відбути більш велично. Запрошено до участи Молодечо-співучий — Сумівський ансамбль з Рочестер під керівництвом молоденької вчительки Лесі Балко, орґінальну гуцульську оркестру під керівництвом Михайла Мочерняка й оркестру для танців — Михайла Телюка з Боффало.

В ході іноваційної підготовки, на пропозицію пані Д. Процик, залучено іще до програми вшанування колишнього конґресмана Тадея Дульського, котрий в 1974 році відійшов на емеритуру — за його завжди прихильне ставлення й поміч до справ поневолених народів, в тому й українців, що так маркантно є позначене в історії його довголітнього перебування у Вашінґтоні.

Імпреза, яка відбулася 1-го березня ц. р. була замітно спопуляризована, бо ще задовго перед початком імпрези на залю, де було все прибрано немовби до величавого бенкету, прибули представники преси, радія і трьох телевізійних станцій, очікуючи приходу достойного гостя.

Імпреза розпочалася у визначеній годині. За Президіяльним столом засіли: достойний гість конґресмен Т. Дульський, пані Дульська і її батько, Д. Процик, о. шамбелян д-р Павло Івахів, отець Греськів, Богдан Мороз — голова 22-го Відділу ООЧСУ, Василь Шарван — голова місцевого Відділу УККА і представник Антибольшевицького Бльоку Народів, п. Медик — представник Товариства кол. вояків УПА, д-р О'Конор з дружиною, Катруся Пристайко — голова Відділу ОЖ ОЧСУ, Роман Конотопський — голова Т-ва за Патріярхальний Устрій, Михайло Михаськів — голова Української Кредитової Спілки, Ігор Мороз — представник Спілки Української Молоді осередку ім. Лесі Українки в Боффало, д-р Андрій Дякун, проф. д-р Зенон Саган, Нестор Процик — представник ТУСМ, Тадей Михаськів — голова Українського Дому „Дніпро", Вілий — голова Українського Дому на Блек-Рак.

Програму відкрив і привітав присутніх — голова ООЧСУ Б. Мороз, запросивши на керівника вечора д-ра Андрія Дякуна.

Обід розпочато молитвою, яку провів о. шамбелян д-р П. Івахів. Слово про достойного гостя в англійській мові виголосила пані Д. Процик, а в українській проф. д-р З. Саган.

Врученням нагороди-пам'ятки (срібна тарілка з відповідним написом в англійській мові) від українців в Боффало — перевели: проф. д-р З. Саган, Д. Процик, д-р А. Дякун, Т. Михаськів, В. Шарван і Б. Мороз.

За інформаціями преси, радія і телебачення, конґресмен Дульський був вшанований також іншими національностями в Боффало.

Варто б при цій нагоді пригадати, що у 60-тих роках українці винагородили достойного конґресмана Т. Дульського — Грамотою Тараса Шевченка.

Під кінець цієї святкової церемонії виступив сам достойний гість конґресмен Дульський, дякуючи за таку увагу до його особи та запевнив всіх присутніх, що його пенсийний час буде використаний для праці в користь всіх поневолених народів. Голова місцевого Відділу ОЖ ОЧСУ К. Пристайко вручила ще конґресменові Т. Дульському — синьо-жовтий прапорець, виготовлений (для подібних нагод) Головною Управою ОЖ ОЧСУ в Ню Йорку, на підставці якого написано: „22-го Січня День Незалежности України". На фронтовій сторінці підставки дописано: „місцевий Відділ ОЖ ОЧСУ — достойному конґресменові Т. Я. Дульському".

Офіційну частину вечора закрив д-р А. Дякун, прохаючи отця Греськова провести молитву. По короткій перерві розпочалась забава з танцями, що тривала позапівніч.

Достойний Гість з родиною задержався на тих вечерницях досить довго, розмовляючи з багатьма людьми, що провели гарно вечір.

„Бойківський вечір" у Ню Йорку

Цей вечір влаштували Перший Відділ Союзу Українок Америки та Комітет Товариства „Бойківщина" в суботу, 22 березня, о год. 5 веч., у Пластовій Домівці. Олена Л. Гой, голова І Від. СУА відкрила вечір коротким словом. „Дещо довше", проте цікаво, говорив мґр М. Утриско, голова Комітету Т-ва „Бойківщина".

Солістка Лариса Магун-Гурин відспівала кілька здебільша бойківських пісень. Їй акомпаньовала Віра Семущак. Про Ларису Магун-Гурин можна говорити як про талановиту співачку з приємним тембром голосу, з рівною подачею голосу, з чистою дикцією. Вся її поява — сповнена грації і сценічного шарму. Не диво, що вродливу співачку публіка нагороджувала рясними оплесками.

Вірш С. Пасічинського деклямувала Оксана Ярема.

Монолог „Здикутор" бойківською говіркою виконав Роман Тимчук, актор і режисер українських театрів у Галичині. Він знає і бойківську говірку і психологію бойків, яку вивчав, так сказати б, на практиці, живучи в самому серці Бойківщини. Характер і вдачу бойків Роман Тимчук передав типовою бойківською інтонацією та лише їм притаманними жестами, що свідчило і про його спостережливість і акторський хист.

На особливу увагу заслуговують та члени „Ансамблю Бандуристів" під кер. о. Кіндзерявого-Пастухова, які виконали кілька українських пісень. Українську Рапсодію ч. 3 Завадського в обробці Місевича виконали: Лідія Чорна, Марко Івасиків і Ярослав Саленко. В „Ансамблі" є такі члени: Зенон Бахір, Христя Баранська, Оксана Куровицька, Роман Яремчук, Христя Кінь, Дарка Лещук, Ліда Чорна, Марко Івасиків та Ярослав Саленко.

Гумор насичений сатирою на злободенні теми, репрезентувала відома Язичинська. Вона, хоч і бойкиня, свій монолог виконувала говором галицького простолюддя так, щоб її могли слухати всі люди, що походять з різних районів Галичини. Пані Язичинська вже має свою марку у глядачів, особливо тут на Сході Америки. Її виступ часто переривала публіка сміхом схвалення і оплесками.

Програму вела мґр Лідія Магун, культурно-освітня референтка І-го Відділу СУА. Також не можна було пройти байдуже повз експонатів виставки бойківського мистецтва, показу народної ноші з поясненнями п-ні Кметик.

Буфетом займалися пані під керівництвом господарської референтки І-го Відділу СУА п-ні Брожини.

Імпреза 200-ліття Америки в Пассейку

В середу, 19 березня ц.р. 18-й Відділ Союзу Українок Америки влаштував тут в Українській Централі Великодний Вечір, в рамцях святкування 200-ліття Америки. Незважаючи на зливний дощ, заля виповнилась приблизно 150 гостями, серед яких були репрезентанти американських місцевих організацій і репортери двох газет.

Голова Відділу Ліда Крамарчук привітала ґостей. Відтак д-р Естель Ґрінберґ, дорадник міста і голова Комітету для відзначення 200-річчя ЗСА в Пассейку передала на руки Голови проклямацію в якій зазначено, що цей вечір є офіційною імпрезою. Вона також зазначила, що наш Відділ перший започаткував святкування 200-річчя Америки на терені Пассейку. Про українські великодні традиції, їхнє походження і леґенди зв'язані з великодніми звичаями говорили: Марта Клюфас, Геня Цікало і Марійка Луцька.

Показ писання писанок перевели Ліда Чичко і Марійка Луцька. Відтак гості мали нагоду оглядати великодню виставку, закупити деякі експонати і покоштувати великоднє печиво.

Програму зорганізувала Лариса Герман при допомозі комітету. Виставкою зайнялась Дарія Фарміґа, а доповіді підготовила Геня Цікало.

Таня Бутович

ТАРЗАН Ч. 7288 СТРАХ ТУБІЛЬЦІВ

„Я скоро втік, коли плем'я поверталося..."

„Але раніше захопив повну жменю стріл..."

„Забобонні тубільці заверещали зі страху, коли ввійшли до хатини, в якій містився мій манекен із черепів!!!"